

KKV-Riks

Centrumbildning för Sveriges kollektivverkstäder

KKV-Riks representerar majoriteten av landets, väl spridda, verkstäder.

Hos verkstäderna finns över 2 500 medlemmar (yrkesverksamma konstnärer).

Till

Kulturdepartementet

Remissvar från KKV-Riks (Konstnärernas Kollektivverkstäders Riksorganisation), med röd text, angående promemorian

Förslag till ny förordning inom bildkonst-, form- och konsthantverksområdet

2019-11-08 Ku2019/01860 /KO

Sammanfattning:

- KKV-Riks är i grunden positiv till genomförandet av en ny aktualiserad förordning.
- KKV-Riks menar dock, för att genomförandet skall få avsedd effekt måste också nya ekonomiska medel tillföras.
- För KKV:ernas del får inte nya bidragsgivningar ges på bekostnad av KKV:ernas utrustningsbidrag eftersom utrustningsbidraget redan nu är för litet i förhållande till behoven. Verkstäderna utvecklas hela tiden samtidigt som befintlig utrustning slits hårt.
- KKV-Riks anser även att det är angeläget att nya utbildningsmöjligheter för konstnärer skapas eftersom Arbetsförmedlingens tidigare viktiga del i KKV:ernas utbildningar i stort sett försvunnit.
- KKV-riks poängterar också vikten av att de ”nya grupper” som också ska kunna söka bidragen måste underordnas de yrkeskriterier som tidigare gällt för bidrag.
- KKV-Riks ställer sig positiv till att KKV:er ska kunna söka verksamhetsstöd, utbildnings- och projektstöd från staten.
- KKV-Riks ställer sig också positiv till att KKV-Riks ska kunna söka verksamhetsstöd som centrumbildning.

Frågetecken finns kring kommande budget kopplat till den förordning vi ska svara på. KKV-Riks tolkar det som att det inte finns någon planerad utökning av budgeten på bildsidan fr. o m 2020 – 2022. Givet den troliga kostnadsutvecklingen och ökningen av antalet ansökande innebär det i praktiken en minskning av anslagen för befintliga ansökanden. Detta är helt oacceptabelt! Genomför ingen ny förordning utan ökade resurser!

Förslag till ny förordning inom bildkonst-, form- och konsthantverksområdet

Dessa nya aktörer med ”fria materialanvändnings- och utställningsformer” har snarare ökat trycket på de, sedan länge, etablerade kollektivverkstäderna. Verkstäderna har varit hållbara över tid och utvecklats med de ”nya aktörerna”, därför är ett stöd till kollektivverkstäderna också ett mycket kostnadseffektivt och demokratiskt sätt att stödja alla konstriktningar. Det kommer både de unga, nya och de mer etablerade konstnärerna tillgodo, på samma yrkesmässiga villkor. 2018 ökade t.ex. KKV:ernas utrustningsbidrag med endast 100 000! De kommande åren, 2020 –

2022, finns ingen förstärkning budgeterad!? Detta trots att behoven är mycket stora och direkt kommer många yrkesverksamma tillgodo. Vi anser att utrustningsbidraget i sig måste öka till åtminstone till den nivå det hade före 2011.

Sid 3.

Behovet av förändring av de nuvarande förordningarna

Bidrag till konsthantverkskooperativ

I texten talas det om ”andra slags konstellationer”. Vi tolkar det som att det kan vara kollektivverkstäder bl.a.

Konstnärer och konsthantverkare är många gånger samma personer liksom Kollektivverkstäder som många gånger inhyser konsthantverkare. KKV bör ingå i denna grupp.

Många KKV:er har utställningsmöjligheter och bör kunna söka verksamhetsbidrag för sådan verksamhet. Bl.a. för att kunna anställa personal. Minskningen av lokalt spridda gallerier är förödande för mindre orter. Detta har medfört att KKV:er försöker skapa egna visningslokaler men saknar ofta resurser för att ha personal på plats. Ökade medel är en förutsättning för att genomförandet ska fungera. Annars är risken stor för intern ökad konkurrens om bidragen som skapar motsättningar istället för samarbeten.

Verksamhetsbidrag bör även kunna ges över en treårsperiod för att skapa stabilitet och minska verkstädernas administrativa börda.

Utrustningsbidrag till konstnärernas kollektivverkstäder

Bidraget till konstnärernas kollektivverkstäder fördelas med stöd av förordningen (1998:1370) om statligt utrustningsbidrag till kollektivverkstäder. Med kollektivverkstäder avses sammanslutningar av konstnärer som har till huvudsakligt syfte att för konstnärlig produktion ställa verkstads- och produktionsresurser till sina medlemmars förfogande. Syftet med bidraget är att främja konstnärlig utveckling och minska konstnärernas omkostnader för framställning av konstverk.

Kollektivverkstäderna är viktiga resurscentrum i den regionala kulturverksamheten. De fyller i vissa regioner också en viktig roll i utvecklingen av infrastrukturen inom bildkonst, form och konsthantverk.

Förordningen gäller endast s.k. statligt utrustningsbidrag och möjliggör därmed inte andra typer av stöd. Det finns behov att ge möjlighet för Statens kulturråd att stödja även andra delar av kollektivverkstädernas verksamheter, t.ex. utbildningsprojekt och stärka deras roll inom bildkonst-, form- och konsthantverksområdet i regionerna.

KKV-Riks:

Det befintliga utrustningsbidraget behöver vara kvar som en egen bidragspost och också utökas då många verkstäder hela tiden ligger steget efter i både nyinvesteringar, service och underhåll av utrustning. Antalet verkstäder ökar hela tiden och ingen verkstad har lagts ned sedan 1960-talet. Utrustningsbidraget har visserligen ökat något sedan 2016 men ligger fortfarande betydligt lägre än 2011, då det minskade med 40 procent! Många verkstäder mäktar inte med och ger upp att söka utrustningsbidraget då man ofta inte får det man sökt och dessutom endast har ideella krafter för att driva och underhålla verksamheten.

Om våra möjligheter att beviljas fler inköp av ny utrustning i framtiden skulle öka skulle det

sannolikt bidra till målsättning att bättre kunna stödja nyskapande och experimentella uttryck och svara upp mot områdets snabba förändringar. Det är viktigt att komma ihåg att kollektivverkstäderna står för en grundläggande infrastruktur i landets konstproduktion.

Formuleringen ...”och stärka deras roll inom bildkonst-, form- och konsthantverksområdet i regionerna” förstår vi som att verksamhetsbidrag (t.ex. för att kunna anställa personal) skall kunna sökas. Det bör då övervägas om man ska kunna söka för tre år i taget för att skapa stabilitet och minska verkstädernas administrativa börda! Detta verksamhetsbidrag får inte tas ur utrustningsbidragets pott då detta redan är för snålt tilltaget.

Nya utbildningsmöjligheter är av stor vikt eftersom Arbetsförmedlingens del i KKV:ernas utbildningar, som tidigare varit mycket stor och viktig, nu i stort sett försvunnit. Att kalla det för utbildningsprojekt kan dock ge sken av tillfällighet medan vidareutbildningsbehoven bland landets konstnärer konstant är mycket stort och den största utbildaren bland bildkonstnärer är just KKV:erna.

KKV-Riks stödjer förslaget inriktning som helhet, dock behöver förslaget tydliggöra möjligheten av verksamhetsbidrag. ”Utbildningsprojekt” bör bytas ut till ”utbildningsstöd”. Det är glädjande att utrustningsbidrag fortsatt finns med som ett ändamål i den nya förslagna förordningen.

Sid 4.

Bidraget till utställningsarrangörer

KKV:erna är i grunden bildkonstnärliga produktionslokaler. Flera verkstäder har dock genom åren utvecklat möjligheten att visa medlemmarnas konst i galleriform. Denna utveckling fortsätter och behovet ökar pga av att lokala gallerier försvinner i snabb takt. Konstnärsdrivna gallerier bör kunna söka verksamhetsstöd (till t.ex. personal o lokalhyra), även inför ett nystartande av utställningsverksamhet.

Sid 5.

En ny förordning inom bildkonst-, form- och konsthantverksområdet

Skälen för förslaget

Den nya förordningen ska träda i kraft den 1 juni 2020.

KKV-Riks: Eftersom ”fler kvalitativa och nyskapande aktörer ska kunna beviljas statsbidrag” måste det följa med mer pengar till förordningens genomförande! Annars skapas konkurrerande motsättningar om befintliga medel mellan etablerade långsiktiga verksamheter och nya ännu, eventuellt, ej långsiktiga verksamheter.

Skälen för förslaget

En ny gemensam förordning

Bildkonst-, form- och konsthantverksområdet är i stark utveckling och karakteriseras av hög kvalitet, med många nya aktörer. Många nya initiativ tas utanför storstadsregionerna,

internationaliseringen är hög och ett flertal nya arrangörer med kvalitativ verksamhet har beviljats verksamhetsbidrag under de senaste åren.

Vi ifrågasätter vad den ”snabba förändringen” betyder då vi ser att t.ex. KKV:ernas stabilitet ute i landet fortsätter att vara en mycket betydelsefull kraft både vad gäller nya initiativ och den lokala, väl förankrade, infrastrukturen bland konstnärer, institutioner och konstintresserade.

Ingen (!) Kollektivverkstad har lagts ned sedan 1960-talet och nya verkstäder är på gång. Risker finns att man ser varje nytt initiativ som ”nyskapande som skall prioriteras” vilket kan få till följd att stabila verksamheter konkurreras bort och därmed drar undan benen för de verksamheter som många gånger redan inlemmat det nyskapande.

Att nya arrangörer beviljas verksamhetsstöd är positivt och att det innebär att också KKV:er ska kunna söka verksamhetsstöd.

Men bara om mer resurser tillförs kan det bli en utvecklande faktor för alla parter.

Sid 6.

Statsstöd

Sid 7.

Övriga bestämmelser

Ikraftträdande

Konsekvenser av förslaget

Risk finns för att större resurser krävs på Kulturrådet för att hinna och kunna bedöma nya gruppers kvalitet, kompetens och hållbarhet.

BILAGA 1

I bilagan KKV-Riks kommentarer skrivna i rött under berörd §.

Förslag till förordning om statsbidrag till aktörer inom bildkonst-, form- och konsthantverksområdet

Ändamålet med statsbidraget

3 § Ändamålet med statsbidraget är att främja kvalitet, förnyelse och mångfald samt annan kulturpolitiskt värdefull utveckling inom bildkonst-, form- och konsthantverksområdet.

Här bör också nämnas något om att främja konstnärernas arbetsvillkor, ekonomiska och sociala trygghet samt något om ”armlängds avstånd”.

Förutsättningar för statsbidrag

6 § Statsbidrag får lämnas endast till juridiska personer och enskilda näringsidkare.

Är det bara konstnären som avses som ”näringsidkare” eller kan det vara andra också?

8 § Statsbidrag får lämnas endast till verksamhet som även har annan finansiering.

Vid fördelning av bidrag ska hänsyn tas till om verksamheten redan beviljats annat statligt stöd.

Vilken annan finansiering menas?

13 § Ett beslut om statsbidrag får förenas med villkor. Dessa ska framgå av beslutet. I beslutet ska även sista dag för redovisning enligt 14 § anges.

Vilka villkor?

Om en ansökan t.ex. innehåller arbetsinsatser för konstnären bör det ställas ”krav på rimliga villkor för konstnären” för att en ansökan ska beviljas.

KKV-Riks styrelse

genom

Staffan Westerlund ordf.

mail : info@kkv-riks.se

070-31 49 49 3